Vragen Heiloo-2000 naar aanleiding van rapporten bestuurskrachtonderzoek:

Vragen t.a.v. beslisdocument

Algemene vragen

1. In het beslisdocument zijn ramingen voor samenvoeging-, inrichtings-, en frictiekosten opgenomen.
   - Wat is de bandbreedte in plus en min van deze ramingen?
2. Binnen de verschillende gemeenten zijn culturele en demografische verschillen.
   - Hoe zijn de kansen en risico's bij een mogelijke samenvoeging adequaat in kaart gebracht?
   - Zo niet, wat zijn dan de implicaties voor de kwaliteit van de voorgenomen besluitvorming?
3. Castricum en Bergen geven aan qua besluitvorming later in de tijd te liggen.
   - Welke risico's loopt Heiloo om niet "te ver voor de muziek uit te lopen" met de voorgenomen besluitvorming?
4. De rijksoverheid geeft alleen maar een vergoeding bij fusies. Bij zelfstandigheid moet de gemeente dit zelf op hoesten.
   - Dit is beleid, maar geeft dit dan geen vertekend beeld op de daadwerkelijke financiële positie en is dit dan een geen oneerlijk speelveld?
5. In de stukken staat dat er meer dan 100 gemeenten zelfstandig opereren. Niet iedere gemeente heeft dezelfde opgave maar wat zijn de verschillen als het dus wel blijkt te kunnen. In de stukken komt heel sterk naar voren dat we bij zelfstandigheid compleet verloren zijn als gemeente.
   - Is dit te zwartgallig geredeneerd? Hoe onderbouwt u dit sombere beeld?
6. In alle stukken komt naar voren dat een fusie onvermijdelijk is vanwege regionale en functie, dit is nodig zodat we onze ambities kunnen realiseren.
   - Is het niet zo dat de ambities op dit vlak belangrijker is voor de bestuurders dan voor een belangrijk deel van de gemeenteraad?

Inhoudelijke vragen (zoveel mogelijk op paginavolgorde ingedeeld)

1. Pagina 7 impactanalyse, de 5 stappen. Bij stap 3 zijn alle stakeholders deel van het ambtelijk apparaat,
   - Is dat niet 'de slager die zijn eigen vlees keurt'?
   - Daarnaast, waarom zijn geen andere partijen (inwoners, ondernemers, verenigingen) als stakeholder gevraagd?
2. Bij de inwonersconsultatie wordt niet genoemd de wens van de inwoners om een eigen bestuur te houden van 44% en later nog eens qua rangorde 54% ; pag 16 beslisdocument en bij inwonersconsultatie pag. 7.

- Hoe denkt het college daarover?

3. In het beslisdocument op pagina 9 wordt gesproken over “gedurende die periode kan dienstverlening suboptimaal zijn”

   Wat zou de oorzaak zijn van 4 jaar suboptimaal zijn?

   - Wat zou deze suboptimaliteit concreet inhouden?

   - Hebben wij goed begrepen dat dat bij alle eventuele keuzes het geval dan is?

4. Beslisdocument 2.2.1 blz 9 Hier staat dat een bestuurlijke fusie een voordeel oplevert omdat er functies verdwijnen; raadsleden burgemeester en wethouders. Dit klopt, maar in de stukken staat ook dat een bestuurlijke fusie ook een nadelig effect heeft.

- Waarom zien wij dit niet terug in deze paragraaf?

5. In het beslisdocument op pagina 10 Staat het verschil in frictiekosten tussen fusie BCH en BUCH. Deze zijn aanzienlijk.

   - Kunt u dat kort toelichten?

   6. In het beslisdocument op pagina11 staat “hiervoor geldt een opzegtermijn van minimaal een jaar, en uittreding kan alleen per 1 januari”

   - Is dit een van de redenen waarom deze enorme haast opgelegd wordt?

   7. In het beslisdocument op pagina 11 wordt gesproken over “de rol van de nieuwe gemeente….. invloed worden uitgeoefend”

   - Wat is hiervoor het belang voor onze burgers?

   - Bestuurlijk trekkerschap op regionale thema’s ? Noemt u eens enkele voorbeelden en daarbij de directe relevantie en belang voor Heiloo.

   8. In het beslisdocument op pagina 12 bij scenario 1.

   - Wat is het directe voordeel hierbij voor onze burgers?

   9. Pag. 12-13 In de fusievarianten missen wij de optie: Heiloo, Castricum, Uitgeest en De Egmonden. Deze variant werd tijdens de enquête-acties in het Hoekstuk meermalen genoemd en met name door Egmonders;

   - Aangezien het een objectieve verkenning betreft, kan hier naar gekeken worden?

10. In het beslisdocument op pagina 13 “maar blijft in de schaduw….”

- heeft dit een directe consequentie voor onze inwoners?

11. In het beslisdocument op pagina 12 scenario 2

- Ontwikkelen van nieuw beleid ten opzichte van een beheer gemeente. Blijkt niet juist uit de uitkomsten dat de bewoners juist een beheergemeente willen? Zien wij dat verkeerd?

- Projecten op bovenlokaal niveau; kunt u daar voorbeelden van geven en de waarde hiervan voor onze inwoners?

12. In het beslisdocument op pagina 13 scenario 3.

- Het zal de dienstverlening beperken, waar hebben we het dan over?

- Welke concrete dienstverlening ?

13. In het beslisdocument op pagina 13 2.2.1.

- Is de opgegeven prognose door gerekend met de huidige middelen van het Rijk?

14. In het beslisdocument op pagina 14 bovenaan.

- Wanneer we naar het maximale percentage gaan van de OZB voor woningen en niet woningen. Hoeveel geld komt er dan totaal nog beschikbaar?

- Wat houdt dit gemiddeld financieel per huishouding in?

15. Pag. 14: de huidige financiële positie van Heiloo wordt gekenschetst als niet rooskleurig.

- Deelt het college deze mening en zo ja, waarom is dat bij de begroting niet expliciet uitgesproken?
-

16. Beslisdocument 2.4 verdiepend onderzoek. Hoe kan het dat de twee opties 2.4.1 ‘zelfstandig’ en 2.4.2 ‘BUCH’ elk in 2 alinea’s worden afgeschreven en bovendien, de twee hoofdvragen worden hierbij niet beantwoord, terwijl 2.4.3 ‘fusie’ met 2.5 ‘bestuurlijke gesprekken (met burgemeesters en secretarissen) in 4 pagina’s uitgebreid de hemel in wordt geprezen. Dit beslisdocument behoort een objectieve verkenning te zijn van alle opties, zoals beschreven bij het doel van dit document.

- Vindt u niet dat dit het verdiepende onderzoek discutabel of zelfs ongeloofwaardig maakt?

17. In het beslisdocument op pagina 17 paragraaf 2.4.1.

- Tegen welke concrete grenzen wordt bedoeld? (financieel en personeel zijn wat dat betreft containerbegrippen)

18. Beslisdocument 2.4.1 Heiloo Zelfstandig. In deze paragraaf wordt aangegeven dat bij Zelfstandigheid voor het behoud van voorzieningen we sterk afhankelijk worden van vrijwilligers.

- Is dit nu ook al niet zo? Denk u dat dit dan moeilijker wordt? En zo ja wat zijn hiervan dan de oorzaken.

19. Beslisdocument 2.4.3 Bestuurlijke fusie. Hierin staat beschreven dat de grootste uitdaging is het borgen van nabijheid en verbinding. Hier is een kernenbeleid voor nodig.

- Kan dit kernenbeleid al vastgesteld worden voordat we een keuze hebben gemaakt, want dit is wel van essentieel belang?

20. Beslisdocument 2.5,1 Bestuurlijke gesprekken. Hierin staat dat Bergen de deur wagenwijd heeft openstaan voor Heiloo maar nog niet zover is om een besluit te nemen. Bergen verzoek Heiloo ook om eerst met ze in gesprek te gaan voordat wij een besluit nemen.

- Waarom wachten wij hier niet op en worden wij gedwongen om op 15 December een besluit te nemen. Vooral ook omdat de raad van Heiloo in het gesprek met Uitgeest op 7 oktober 2025 heeft aangeven dat wij ook op Bergen willen wachten

21. In het beslisdocument op pagina 18 bovenaan paragraaf 2.4.3

- Er wordt gesproken dat de bij een bestuurlijke fusie de potentie voor het ontwikkelen van voorzieningen groter worden. Bent u het met ons eens dat het juist een risico is dat we daardoor voorzieningen gaan verliezen?

22. In het beslisdocument op pagina 18 paragraaf 2.5.1

- Is dit juist niet een reden om het besluit van Heiloo ook uit te stellen? Zo nee waarom niet?

23. In het beslisdocument op pagina 19 regionale positie..

- Kunt u concreet aangeven wat de nadelen kunnen zijn van “ alleen overblijven” in de regio?

24. Pag 20: “De beweging van Castricum komt niet voort uit een gebrek aan huidige bestuurskracht, maar als reactie op de keuzes van Uitgeest en Heiloo”.
Het is ook niet onderzocht of ter discussie gesteld, maar wanneer je van buiten naar binnen kijkt, verloopt daar ook niet alles even lekker.

- Hoe ziet het college dit?

25. In het beslisdocument op pagina 20 paragraaf 2.5.2

    - Ook Castricum vraagt niet te snel te gaan bent u het met ons eens dat na Uitgeest Heiloo wel erg hard aan het trappelen is om snel de beslissing te nemen?

26. In het beslisdocument op pagina 20

    - Klopt het door de keuze van Uitgeest dit jaar te beslissen wij ons laten haasten? Zo nee graag aangeven waardoor wel?

27. Kerngericht werken komt vaak voor in het stuk.

    - Wat houdt dit concreet in?

    - Zijn hier positieve voorbeelden van te noemen?

    - Waar kunnen wij deze vinden waar elke plaats zich echt gehoord wordt?

28. In het beslisdocument op pagina 22.

    - Als we fuseren dan wordt een positief financieel beeld afgegeven, bent u het daarmee eens?

    - Hoe kan het dan dat bij grotere gemeente, bijvoorbeeld Alkmaar en vele andere steden het beeld heel anders is.

    - Kan het zijn dat de structurele financiën die nu afgegeven zijn te positief zijn?

29. Bij de scenario's in hoofdstuk 3. Bij de fusie opties worden kansen en risico's vrij algemeen beschreven, alsof die er niet of nauwelijks zijn, meestal 'deze variant is niet in onderzoek bij…' als enig risico. Waarbij je je kan afvragen of dit überhaupt een risico is.

- Waarom wordt er bij de opties 'zelfstandig' en 'BUCH' wel heel specifiek ingegaan op de risico's en bij de fusie opties niet?
- Bij de fusie optie UCH bij 3.2.2. staat echter heel concreet het risico benoemt; 'Heiloo verliest haar belangen door besluitvorming op afstand', dat zou dus eerder een overname of uitlevering impliceren, kunt u verklaren waarom dat hier staat?

30. In het beslisdocument op pagina 23 regionale positie.

    - Hier wordt gesteld dat een sterke regionale positie benodigd is voor het behoud van grotere voorzieningen. Als voorbeeld worden hier het station en de aansluiting A9 bedoeld. Ben u het met ons eens dat het behoud van het station

vooral afhangt van het hoeveel mensen hier gebruik van maken voor NS en ProRail?

- Wat zou het voordeel zijn voor de aansluiting van de A9?

31. In het beslisdocument op pagina 24 paragraaf 3.2.2 Heiloo verliest haar belangen etc.

- Wordt hierbij uitgegaan dat alle functies dan bij voorbaat in Castricum komen te liggen?

- Hoe ziet u dit dan in relatie met het zogenaamde kernen beleid?

32. Pag. 26: Castricum ziet Heiloo als een gelijkwaardige kern in een fusiegemeente.

- Wat wordt hier exact mee bedoelt: zijn we slecht vergelijkbaar met Limmen en Akersloot of juist ook met de kern Castricum? En waar is deze opmerking op gebaseerd?

33. In het beslisdocument op pagina 26 draagvlak risico's en kansen.

- Waar kunnen wij terugvinden dat Castricum Heiloo de sterk bevoordeelde variant is onder de inwoners?

34. Beslisdocument 3.3 Heiloo zelfstandig Hierin staat dat er draagvlak is voor zelfstandigheid bij een deel van de inwoners omdat eigen identiteit en het dorpse karakter belang worden gevonden. Deze stelling zien we bijna niet meer terug in de stukken.

- Heeft u daar een verklaring voor?

35. Bij de riscio's punt 5. Hier staat dat de inschatting is van de bestuurlijke een zelfstandig Heiloo onhaalbaar is op de lange termijn. Dit is dus gebaseerd op meningen van ambitieuze bestuurders. Of zelfstandigheid hiermee mogelijk is, is dus niet onderzocht.

- Kunt u deze stelling onderbouwen?

36. In het beslisdocument op pagina 29. Punt 5

- Wanneer is er een gevaar voor een gedwongen fusie?

- Komt een gedwongen fusie vaak voor?

- Heeft de gemeente nog enigszins zeggenschap bij een gedwongen fusie?

37. Bij 3.4 de samenvattende tabel worden de fusie opties wel erg in het groen gezet - en de optie 'zelfstandig' in het bloedrood - terwijl de praktijk heeft geleerd dat fusies in 80% van de gevallen niet opleveren wat ze beloofden te doen, kijk naar het ontstaan van de BUCH. Er zijn veel fusies in Nederland geweest en momenteel heeft

Twynstra Gudde het weer erg druk met de ontvlechtingen van fusies. Bovendien, onderzoek heeft ook aangetoond dat juist fusiegemeenten door hun schaalgrootte te maken krijgen met nieuwe problemen.

- Waarom lezen we niets terug over de nadelige kanten van fusies?

38. In het beslisdocument op pagina 36. Bij draagvlak als een van de belangrijkste risico's bij een fusie wordt gesproken over het ontbreken van draagvlak bij inwoners.

- Bij een snelle beslissing van de raad zullen inwoners dit niet snappen. Bent u het daarmee met ons eens?

- Denkt u niet dat het positief kan bijdragen aan het creëren van draagvlak als er meer tijd genomen gaat worden tot de beslissing?

39. In het beslisdocument op pagina 37 Financieel toezicht.

- Kunt u concreet aangeven onder welk financieel toezicht we komen?

- Kunnen onze lopende grote projecten daar onderdeel van zijn zoals afslag A9 en zandzoom?

- Kan dat een risico gaan vormen voor boven genoemde projecten?

40. Op blz. 35 t/m 38 van het beslisdocument zijn als bijlage de kansen en risico's in algemene zin benoemd. Met name het ontbreken van draagvlak bij de bevolking wordt meerdere keren opgevoerd.

- Welke waarborgen zijn er dat dit in dit proces kan ontstaan met alle gevolgen van dien?

Rapport BMC

1. Vervolgstappen op pagina 16.

- Bent u het met ons eens dat we nu stap 2 communicatie en participatie voor een groot deel overslaan bij het nemen van een beslissing in december en dat daardoor het draagvlak bij de bevolking afneemt?

Vragen t.a.v. Raadsbesluit

1. Volgorde en nummering klopt niet. Is hier soms wat weggevallen.
    - Is inmiddels al gemeld.
2. Daarnaast bij punt 2 op pag 2 staat "Zo snel mogelijk in gesprek te gaan met de besturen van de gemeenten die betrokken zijn bij het voorkeursscenario om te

komen tot een gezamenlijk vervolgtraject dat hier uitvoering aan geeft.” Terwijl deze Gemeenten duidelijk hebben aangegeven daar nog niet klaar voor te zijn.
    - Hoe kijkt het college hier tegenaan?
3. Het raadsbesluit is naar onze mening onvolledig. Hierin staat uitgebreid beschreven wat er moet gebeuren bij een fusie met één of meerdere gemeenten.(Scenario 1). Over de consequenties bij een keuze voor zelfstandigheid wordt niets benoemd (Scenario 2). Dit gaat ook op voor het scenario om in de Buch te blijven (Scenario 3).
    - Is dit over het hoofd gezien en is dit bewust eruit gelaten?
    - Of gaat het college er al vanuit dat er gekozen wordt voor een fusie?